

Valnesfjord Helseportssenter Utredning og redegjørelse I henhold til Åpenhetsloven

Valnesfjord, 04.juli 2024

Kjell Jacobsen
Administrerende direktør

www.lovdata.no: Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

1 Utdrag fra lovteksten

§1-Lovens formål

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

§2-Lovens virkeområde

Loven gjelder for større virksomheter som er hjemmehørende i Norge, og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge (...)

§3-Definisjoner

a. Med større virksomheter menes virksomheter som omfattes av regnskapsloven § 1-5, eller som på balansedagen overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:

- 1. salgsinntekt: 70 millioner kroner*
- 2. balansesum: 35 millioner kroner*
- 3. gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.*

(...)

§4-Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger

Virksomhetene skal utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper (...)

- a. Forankre i virksomhetens retningslinjer (...)*
- b. Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere (...)*
- c. Iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser (...)*
- d. Følge med på gjennomføring og resultater (...)*
- e. Kommunisere med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert (...)*
- f. Sørgje for eller samarbeide om gjenoppretting (...)*

§5-Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger

Virksomhetene skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene etter § 4. (...)

2 VHSS – Vårt prinsipp for aktsomhetsvurdering

Valnesfjord Helseportsenter har gjennomført en aktsomhetsvurdering i henhold til åpenhetslovens krav, utført langs to hovedakser:

1. Vurdering av egen organisering og drift for 2023
2. Vurdering av våre største leverandører i 2023

Utredningens hovedspørsmål er:

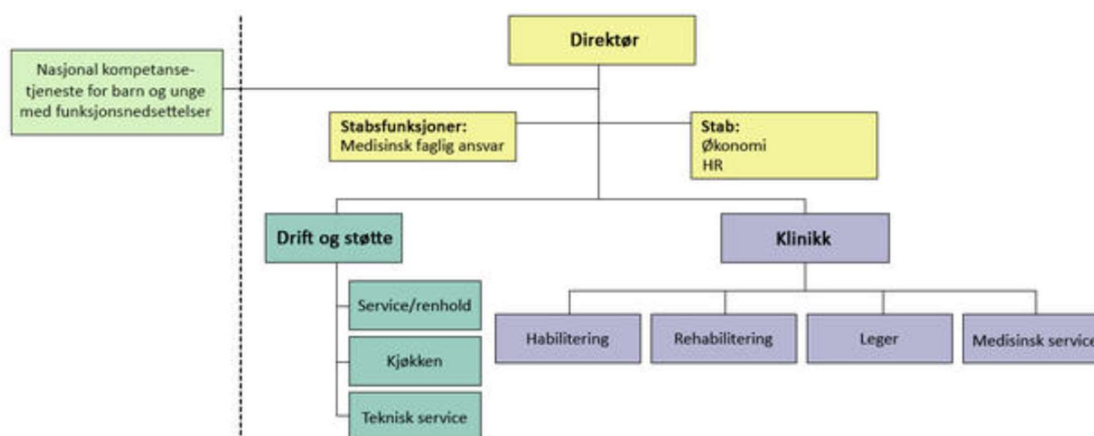
Finner vi dokumentasjon på at vi selv eller våre største leverandører arbeider etter åpenhetslovens formål om å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold??

3 Egenvurdering VHSS

VHSS' egenvurdering er rettet mot vår evne til og beredskap for å arbeide etter åpenhetslovens formål. Vurderingen er gjort på de fire områdene loven pålegger:

3.1 Organisering

Valnesfjord Helseportsenter er en selveid stiftelse, og er registrert i Brønnøysundregistrene og hos Skatteetaten som frivillig organisasjon. Vår interne organisering er gitt med følgende organisasjonskart:

Stiftelsens styre består av 7 medlemmer med personlige varamedlemmer, og skal ha en kjønnsbalansert sammensetning. I 2023 har styret en kvinneandel på 28,5% (2 av 7 medlemmer). Inkludert de personlige varamedlemmene blir kvinneandelen 57% (8 av 14 medlemmer/ varamedlemmer).

De ansatte ved VHSS spenner over et spekter av fagprofesjoner, alder, livssyn og etnisitet. En viss andel av våre ansatte er i tilrettelagt arbeid eller ansatt her etter å ha vært ute av arbeidslivet i en periode.

Styret har etablert et eksternt brukerutvalg med formål å '... Arbeide for gode, likeverdige og kunnskapsbaserte helsetjenester og pasientforløp uavhengig av kjønn, alder, etnisk opprinnelse, bosted, diagnose, sosial status og funksjonshemming...' Utvalget har 6 medlemmer, og arbeider aktivt både som rådgivende organ for styret og administrasjonen på VHSS.

3.2 Drift

I vår daglige drift ved VHSS har vi hovedfokus på pasienten. Vi ønsker å være en pådriver når det gjelder utvikling av tilbud til personer med funksjonsnedsettelse på en slik måte at likeverdighet i tilbud blir reelt. Vårt pasientrettede arbeid er teambasert, hvor hvert team er sammensatt med bred kompetanse. Gjennom et opphold på VHSS opplever pasienten personlig oppfølging og et hovedfokus på aktivitet og mestring. Arbeidsformen i teamene er basert på samarbeid.

De ansatte ved VHSS har trygge rammer rundt sine arbeidsforhold. Kravet om skriftlige arbeidsavtaler etterkommes, de ansatte har full organisasjonsfrihet og bedriften er tilknyttet tariffavtaler i henhold til de yrkesgruppene det er naturlig for. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg (AMU) er aktivt involvert i sentrale prosesser i bedriften, og de ansatte er bredt involvert og informert om bedriftens status og utvikling.

VHSS er ikke kjent med at vår drift er i strid med noen arbeidsrettslige krav eller reguleringer.

3.3 Retningslinjer og rutiner

Alle ansatte ved VHSS er underlagt bedriftens personal- og arbeidsreglement og har blitt gjort kjent med dette ved ansettelsen. Dette dokumentet regulerer de generelle plikter og rettigheter den ansatte har i sitt arbeidsforhold. For de aller fleste stillinger finnes det også stillingsbeskrivelser som skal sikre at ansvar og oppgaver som ligger til hver enkelt stilling er kjent for den ansatte.

Ut over de retningslinjer og rutiner som er nevnt ovenfor, inneholder vårt aktive kvalitetssystem også et bredt utvalg verktøy som ivaretar andre sideordnede ansatterettigheter: vernetjeneste, helse- miljø- og sikkerhet, rusvern, opplæring etc.

Arbeidet med vårt styringssystem for kvalitet går fortløpende, og vi er ikke kjente med at vi mangler kritiske rutiner iht de områder Åpenhetsloven omhandler.

3.4 Funn fra egenvurdering ved VHSS

VHSS mangler en rutine som beskriver arbeidsprosessene som Åpenhetsloven i seg selv genererer, og hvordan disse skal organiseres.

4 Vurdering av våre største leverandører

4.1 Valg av bedrifter som blir vurdert

VHSS har gjennomført en aktsomhetsvurdering på våre største leverandører. Dette vil si alle leverandører som i 2023 hadde et leverandørvolum større enn 200.000 kr. Dette utvalget resulterer i 36 av de totalt 326 leverandørene VHSS hadde i 2023 (11%), og representerer et innkjøpsvolum på 44.606.403 kr av et totalt innkjøpsvolum på 51.649.221 kr (86%).

Listen på 36 bedrifter representerer en blanding av lokale og nasjonale bedrifter, innenfor flere bransjer. Volumendring fra 2022 til 2023 i leveransevolum spenner vidt mellom leverandørene, fra tilnærmet uendret til 6-7-dobling fra det ene året til det neste. Fire av de 36 leverandørene er nye fra 2022 til 2023.

4.2 Vurderingsmetode

Vår gjennomgang er utført som en forenklet risikovurderingen basert på det leverandørene selv har kunngjort om sitt forhold til åpenhetslovens krav. Vi har benyttet følgende risikogradering:

- Risikoklasse 0: Vi anser det som dokumentert at leverandøren driver sin virksomhet helt i tråd med lovens formål. Ingen tiltak iverksettes.
- Risikoklasse 1: Vi finner ingen dokumentasjon som sier noe om leverandørens forhold til åpenhetslovens formål. Leverandøren gjøres oppmerksom på dette.
- Risikoklasse 2: Vi finner indikasjoner på at leverandøren kan drive sin virksomhet i strid med lovens formål. VHSS vil vurdere tiltak overfor leverandøren.
- Risikoklasse 3: Vi anser det som dokumenterbart at leverandøren driver sin virksomhet i strid med lovens formål. VHSS vil iverksette tiltak overfor leverandøren.

Vurderingen er basert på offentlig tilgjengelig informasjon, med fokus på om bedriften selv har redegjort for sitt forhold til loven (§5). Hovedvurderingen gjelder leverandørkjedens nærmeste ledd, og er basert på dokumenterte forhold. Fjernere ledd i kjeden er vurdert ut fra allmennkjennskap til bedrifter og bransjer.

For lokale leverandører er vår direkte kjennskap til hver enkelt av bedriftene blitt lagt vekt på.

4.3 Funn fra leverandørvurderingen

Blant de 36 leverandørbedriftene som har blitt vurdert opp mot Åpenhetslovens formål, har vi gjort følgende funn:

- Risikoklasse 0 – Ingen risiko/ ingen tiltak:	21 leverandører
- Risikoklasse 1 – Mangler informasjon/ gjør oppmerksom:	15 leverandører
- Risikoklasse 2 – Indikasjoner på brudd/ vurdere tiltak:	Ingen leverandører
- Risikoklasse 3 – Dokumentert brudd/ iverksette tiltak:	Ingen leverandører

Listen over hvilke leverandører dette gjelder er bedriftsintern informasjon for VHSS, og inngår derfor ikke i redegjørelsen.

5 Hovedkonklusjon – Åpenhetserklæring VHSS for 2023

VHSS har våren 2024 gjennomført en vurdering i hht Åpenhetsloven. Vurderingen er gjort for driftsåret 2023, og gjelder vår egen virksomhet og den rapporterte virksomheten for 36 av våre største leverandører.

Hovedkonklusjonen fra dette arbeidet er:

- I VHSS' interne drift mangler det rutine/ prosedyre som beskriver organisering og gjennomføring av vårt eget arbeid med Åpenhetsloven. Administrerende direktør anmodes om å plassere ansvaret for dette arbeidet internt i bedriften.
- 15 av våre største leverandører mangler informasjon som dokumenterer hvilken stilling de tar til Åpenhetslovens formål og oppgaver. Ansvarlig for Åpenhetsarbeidet ved VHSS kontakter de aktuelle bedriftene og gjør oppmerksom på at den aktuelle informasjonen ikke er åpent tilgjengelig.